KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 11. Marraskuu. | TOIMITTAJAT: JOHN SUNDBERG Vastaava. HUUGO NYBERG Toim. sihteeri. | 24:s vuosik. 1919.

— *Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa.* — *Hinta 3 mk. koko vuodelta.* —

Aleksis Kivi.

Lokakuun 10 p:nä vietettiin monessa paikassa Suomenmaassa muistojuhlia. Silloin oli kulunut 85 vuotta suuren suomalaisen runoilijan ja kirjailijan *Aleksis Kiven* syntymästä. Hän on suomenkielisen kirjallisuuden ensimäinen tunnettu luoja ja perustaja. Ennen hänen syntymistään olivat jo muutamat kirjailijat kirjoittaneet suomenkielisiä kirjoja. Esim. Pietari Hannikainen, Aug. Ahlqvist (Oksanen), Yrjö Koskinen ja Julius Krohn (Suonio) olivat julkaisseet painosta monta suomenkielistä kirjaa. Mutta ei kukaan heistä ole tullut niin tunnetuksi näytelmäin, runojen ja kertomusten kirjoittajana kuin Aleksis Kivi.

A. Kivi syntyi Nurmijärven pitäjässä Uudellamaalla lokak. 10 p:nä v. 1834. Hänen isänsä oli köyhä räätäli, joka asui Palojoen kylässä. Muutoin oli isä jäykkä mies. Hän joi mielellään väkijuomia ja oli usein juovuksissa. Aleksis ei pitänyt isästään. Äiti oli hyvä, lempeä ja jumalinen. Hän oli ystävällinen lapsilleen, puhui heille usein Jumalasta ja luki heille raamattua. Näin oppi Aleksis jo lapsena tuntemaan raamatun kauniita kertomuksia ja sen runoutta. Jo lapsena oli Aleksis toisenlainen, kuin muut lapset. Leikkiessään oli hän mielellään kuningas, johtaja, joka käski ja komensi leikkitovereitaan. Hän esim. käski lapsia rakentamaan kivikirkon. Siinä saarnasi hän. Kerran hän lapsena maalasi tervalla kotituvan seinälle taivaan ja helvetin kuvan.

Isä tahtoi, että Aleksista tulisi räätäli. Mutta poika ei huolinut ottaa neulaa eikä kangasta käsiinsä, vaan otti tuvan seinältä pyssyn, meni metsiin kävelemään, ampui lintuja ja toi ne kotiin. Hän rakasti jo lapsena metsää ja vapaata liikkumista yksinäisen, kauniin luonnon helmassa. Mielellään löi hän palloa ja kiekkoa maantiellä toisten lasten kanssa sekä kuunteli hartaasti kun vanhat ihmiset kertoivat satuja ja vanhoja tapauksia kotikylästä ja Nurmijärven entisistä oloista ja ihmisistä.

Aleksis tahtoi lukea ja oppia. Hänellä oli erittäin hyvä muisti. Hän oppi pian ja helposti. Ensin kävi hän oppimassa lukemaan Nurmijärven kiertokoulussa. Kun opettaja ja vanhemmat huomasivat, että poika oli etevä ja tiedonhaluinen, niin lähetettiin hänet Helsinkiin ruotsalaiseen kouluun 12 vuoden vanhana. Ensimäiset kouluvuodet eivät olleet hauskat. Hän oli köyhä. Kotoa lähetettiin vain vähän ruokaa. Hänellä oli usein nälkä. Hän asui ikävässä, kylmässä kortteerissa. Hän tuli sairaaksi nälästä ja vilusta. Ja hänen oli ikävä lukea ruotsinkielisiä kirjoja kun hän oli suomenkielinen poika.

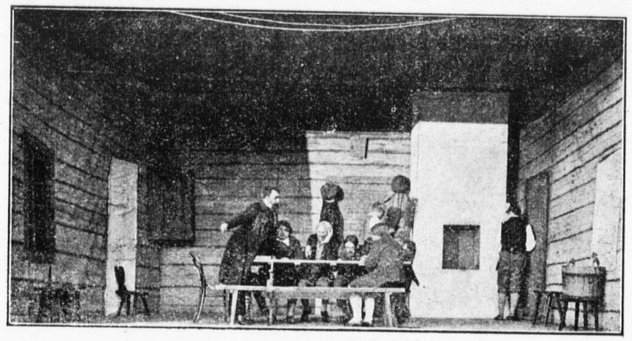

Kuva Kiven kirjasta: Seitsemän veljestä. Veljekset lukkarin luona lukemassa.

Hän lopetti koulunkäynnin kesken ja meni kotiin.

Mutta kotona hän rupesi yksin lukemaan. Hän oppi itsekseen. Joskus hän asui lyhyitä aikoja Helsingissäkin lukemassa. Kärsi puutetta. Oli sairas. Ja otti velkaa voidakseen lukea. Ahkerasti opiskeltuaan muutamia vuosia pääsi hän ylioppilaaksi v. 1857.

Äiti toivoi, että Aleksista tulisi pappi. Mutta poika ei voinut ruveta lukemaan niin kauan, kun hänellä ei ollut varoja, eikä haluakaan. Ylioppilaaksi tultuaan oli hän talvella Helsingin yliopistossa oppimassa lyhyempiä aikoja. Kesät oli hän kotona Nurmijärvellä. Hän rakasti yksinäistä elämää, eikä mennyt usein ihmisten seuroihin. Hän käveli mielellään yksin metsässä ajatellen paljon. Hän istutti lehtimajan kotinsa lähelle joen rannalle ja istui siinä miettimässä. Hän oli kovin hyväluontoinen ja auttavainen. Köyhille hän antoi vaikka omat vaatteet päältään.

Ylioppilaana ollessaan rupesi Aleksis lukemaan paljon kuuluisien kirjailijain ja runoilijain teoksia eli kirjoja. Myöskin luki hän paljon Kalevalaa. Hän rakasti kirjoja ja kirjallisuutta. Ja hän päätti itsekin ruveta kirjailijaksi. Jo koulupoikana oli hän kirjoittanut jonkun pienen kertomuksen. Ylioppilaaksi tultuaan ja luettuaan paljon maailman kirjallisuuden kuuluisia teoksia syntyi ja kasvoi hänessä uusia ajatuksia. Hän huomasi, että hän osaa kirjoittaa kertomuksia, runoja ja näytelmiä. Hän muisti paljon vanhoja kertomuksia, joita kotikylän ihmiset olivat kertoneet. Hän päätti ruveta kirjoittamaan niistä kirjoja. Hän kirjoitti nurmijärveläisistä ja palojokelaisista hauskoja, kauniita ja opettavaisia kertomuksia. Mutta hän kirjoitti myös Kalevalasta, Raamatusta sekä muita kirjoituksia. »*Kullervo*» on sen näytelmän nimi (v. 1860), jolla Kivi yhtäkkiä tuli tunnetuksiSuomenmaassa. Tällä kirjalla sai hän palkinnon, 150 ruplaa. Tämän jälkeen Kivi erosi yliopistosta ja rupesi kokonaan kirjailijaksi.

Kirjailijan ei ollut helppoa elää siihen aikaan. Suomessa painettiin vähän kirjoja. Ihmiset eivät ostaneet niitä. Varsinkin suomenkielisiä kirjoja ostettiin vähän. Kirjailija sai vähän palkkaa teoksistaan. Sentähden Kivikin oli kovin köyhä. Hän kärsi paljon nälkää ja puutetta. Hän ansaitsi rahaa noin 200 mk. vuodessa! Hänen elämänsä ei ollut helppoa, vaan vaikeaa, ilotonta. Sentähden hän usein oli sairas ja synkkämielinen. Eikä hänellä ollut monta ystävää. Muutamat suomenkielisen kirjallisuuden ystävät Helsingissä (Kaarlo Bergbom, Fr. Cygnaeus, Eliel Aspelin, Julius Krohn y. m.) tunsivat Kiven. He huomasivat hänen suuret kirjailija-lahjansa ja koettivat neuvoa ja auttaa häntä. Jos näitä ystäviä ei olisi ollut, niin tuskin Kivi olisi päässytkään kuuluisaksi kirjailijaksi.

Ollessaan veljensä luona Siuntion pitäjässä v. 1863 tuli Kivi tuttavaksi erään lämminsydämisen ja ymmärtäväisen naisen, Charlotta Lönnqvistin kanssa. Tämä sääli köyhää, yksinäistä kirjailijaa. Neiti Lönnqvist antoi Kivelle asunnon, ruuan ja otti hänet hoitoonsa. Neiti L:n kodissa asui Kivi huoletonna noin 10 vuotta ja sai hyvän hoidon. Siellä kirjoitti hän rauhassa monta suurta kirjaa, m. m. »Nummisuutarit» v. 1864, »Seitsemän veljestä» v. 1870, y. m.

Kiven kotimökki alkuperäisessä muodossa.

Mutta v. 1869 rupesi Kivi tulemaan heikoksi sairaaksi. Jo lapsena, kouluaikoina oli hän hermostunut. Nyt hän tuli taas enemmän hermostuneeksi. Yksinäinen, iloton, epäsäännöllinen runoilijaelämä, kova työ, väkijuomat ja köyhyys kuluttivat hänen voimiaan ja terveyttään. Hän oli lähellä tulla hulluksi. Parantaakseen terveyttään hän päätti muuttaa pois neiti L:n luota ja ruveta maanviljelijäksi. Mutta hänen ruumiinsa oli niin heikko, ettei hän jaksanut kyntää, kaivaa, hakata eikä tehdä muutakaan maatyötä. Silloin tuli hän kovin toivottomaksi, onnettomaksi ja synkkämieliseksi. Kesällä v. 1870 tuli hän kovin kipeäksi. Päätä pakotti ankarasti. Hän ei voinut kirjoittaa enää mitään. Hän ei jaksanut ajatella eikä toimia ollenkaan. Keväällä v. 1871 tuli hän mielisairaaksi ja tuotiin mielisairaalaan Helsinkiin. Lääkärit huomasivat, ettei hän enää tule terveeksi. Sentähden vietiin hänet parantumattomana vaivashoitolaisena Tuusulaan, veljensä Albertin luo hoidettavaksi. Nurmijärven kunta maksoi veljelle 5 tynnyriä jyviä vuodessa. Veljensä mökissä sairas, mielipuoli runoilija eli vielä 2 vuotta. Kuolema korjasi hänet pois joulukuun 31 p:nä 1872. Hänen viimeiset sanansa olivat: »Minä elän!»

Muutaman päivän perästä pieni ystäväjoukko Helsingistä tuli hautaamaan hänet Tuusulan hautausmaalle. Eräs ystävistä piirsi hänen kuvansa, ainoa kuva mikä hänestä on. Myöhemmin on pystytetty muistokivi hänen haudalleen. Vainajan syntymäpäivänä matkustavat ylioppilaat Helsingistä laulamaan hänen haudalleen ja vievät kukkia ensimäisen suuren suomenkielisen kirjailijan haudalle.

Kivi kirjoitti paljon kirjoja. Mainitsemme niistä esim.: *Kullervo*, *Nummisuutarit*, *Seitsemän veljestä*, *Lea*, *Kihlaus*, *Yö ja päivä*, runokokoelmia y. m. Useimmat hänen kirjoistaan ovat näytelmiä, joita suomalaiset teaatterit usein näyttelevät. Kaikissa kirjoissaan ylistää hän isänmaata ja kotiseutua koettaen herättää lukijoissaan rakkautta niihin. Itse hän oli ollut köyhä ja koditon. Siksipä kuvailee hän kirjoissaan oman, rauhallisen ja hyvän maalaiskodin onnea. »Vapaa maamies omassa, vapaassa kodissaan, raikkaan luonnon keskellä, ympärillään 'hyvä puoliso ja kuuliaiset lapset' — siinä ajatus, jota Kivi väsymättä esittää kirjoissaan», näin sanoo hänestä eräs arvostelija. Melkein kaikissa kirjoissaan kuvaa hän kansanelämää. Hän kertoo siitä hauskoja, naurettavia tapauksia hauskalla tavalla. Hänellä on kaunis ja valoisa ajatus ihmisestä. Hän uskoo, että paha häviää ja hyvä pääsee voitolle. Myöskin osaa hän kertoa kovin kauniisti Suomen luonnosta, metsistä, maisemista y. m. Tunnetuin ja eniten luettu hänen kirjoistaan on »*Seitsemän veljestä*» Siinä kertoo hän kovin hauskasti Jukolan talon 7 pojasta, veljeksistä, jotka ensin eivät tahdo mitään oppia. He pelkäävät koulua, kirjoja, pappia ja opettajia. He jättävät kotitalonsa ja pakenevat metsään. Sinne he rakentavat tuvan, jossa tahtovat elää rauhassa ja vapaasti metsän helmassa metsästäen, kalastaen ja kaskea viljellen. Eivät he välitä mitään kirjoista, eikä kouluista. Mutta lopulta he tulevat järkeviksi, palaavat takaisin kotiin, oppivat lukemaan, menevät rippikouluun pappilaan ja tulevat hyviksi ihmisiksi.

Kiitollisena kunnioittaa Suomen kansa Aleksis Kiven, kirjallisuutemme »kulmakiven» muistoa.

H. N.

Rahainkeräys Kuuromykkäin miesten vanhainkotia varten.

jonka Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen Turun piirin toimikunta alotti viime kevännä, näyttää tuottavan hyviä tuloksia. Varsinkin kuuromykät ovat omistaneet suurta harrastusta tälle heidän omalle asialleen sekä osoittaneet olevansa hyviä kerääjiä. Tavallisesti palaavat listat heiltä aivan täyteen merkittyinä pikku lahjoituksia, joista jo nyt on kerääntynyt melkoinen summa. Luettelemme tässä alempana niiden henkilöiden nimet, jotka tähän saakka ovat lähettäneet listansa perille, siinä järjestyksessä kuin listat ovat palanneet sekä kerääntyneet rahamäärät.

Kustaa Ojala, kuuro, Alavus . . .	64: 75
Wieno Hakko, kuuro, Laihia	71: —
Maria Rajala, kuuro, Otsola	75: —
M. Saaninkoski, pastori, Laihia . . .	10: —
Antti Nyqvist, kuuro, Lapträski . .	140: —
Alli Suutari, kuuro, Kiikka	10: —
Impi Sainio, kuuro, Kiukainen . . .	364: —
Mikko Eskola, kuuro, Laihia	223: —
Saara Iso-Ettala, kuuro, Rauma . .	105: —

Fransiska Helsingius, Ikaalinen	50: —
Yrjö Colliander, kuuro, Suodenniemi	12: 25
Neiti Svahnström, kuuro, Nauvoo	158: 25
Matti Seppänen, kuuro, Heinjoki	108: —
Tuntemat. list. n:o 300, kuuro, Nauvo	228: —
Emmi Schalin, Uusikaarlepyy	125: —
Iida Kylänpää, kuuro, Marttila	97: 50
Impi Jokinen, kuuro, Koski	54: 50
Frans Peräkorpi, kuuro, Honkajoki	125: —
Anna Jakowleff, kuuro, Eurajoki	190: —
Arvo Aalto, kuuro, Laitila	70: —
Hanna Sillankorva, kuuro, Urjala	145: —
Signe Puutanen, kuuro, Nauvo	22: —
Sanna Vainionmäki, kuuro, Kiikka	23: —
Herra Tulinen, kuuro, Parainen	81: 75
Simon Smeds, kuuro, Vöyri	105: —
Toivo Helminen, kuuro, Vahto	433: 25
Helga Santalahti, kuuro, Turku	305: —
Ester Salonen, kuuro, Nurmijärvi	280: —
Väinö Sihvola, Inkeroinen	23: 60
Amanda Gallenius, Turku	276: 50
Iida Koskinen, kuuro, Loimaa	217: —
Agnes Moberg, Turku	252: —
EeroHollo, kuuro, Lieto	119: —
Julia Lunden, kuuro, Finby	121: —
Iida Pajunen, kuuro, Huittinen	40: —
Lempi Widblom, Pori	100: —
Anna Norstedt, rouva, Turku	1410: 50
Emil Sjöblom, kuuro, Kemiö	161: —
Matti Savisaari, Alavus	60: —
Edla Rasi, kuuro, Keuru	111: 50
Martta Nieminen, kuuro	51: —
K. A. Saarinen, Urjala	58: —
J. J. Wiri, Myllymäki	50: —
K. Kanervo, kuuro, Lieto	168: —
Alma Bergroth, Keuru	50: —
Anni Wikström, Inkoo	55: —
William Behm, Kroksnäs	307: —
Anni Westerlund, Porvoo	338: —
Liisa Nordström, Turku	150: —
Alfred Grönroos, kuuro, Taalintehdas	153: —
Tuntemat. list. n:o 299, kuuro, Vårdö	151: —
Saima Lehtoranta, Turku	66: 25
Hilda Leimu, Lappila	150: —
Helmi Petrell, Mäntyharju	100: —
Liisa Bergius, Viljakkala	10: —
Lempi Kallio, Oitti	115: —
Kustaa Ojala, kuuro, Alavus	10: —
Iida Sinisalo, Oitti	206: 45
Smk.	8,756: 35

Tämän lisäksi ovat muutamat Turun kuuromykkäinkoulun opettajat, jotka vielä jatkavat keräystään, jättäneet haltuumme keräämiään varoja toista tuhatta markkaa. Kaikkiaan on meille tähän päivään saakka saapunut ja haltuumme jätetty keräyksiä yli 20,700 mk., jotka olemme säästöpankkiin tallettaneet nimelle *»Kuuromykkäin miesten vanhainkoti.»*

Kiitämme sydämellisimmin kaikkia, jotka asian hyväksi ovat tähän saakka tehneet työtä ja kehoitamme niitä, joiden hallussa vielä listoja on, entistä innokkaammin jatkamaan keräystään ja sen jälkeen lähettämään listat ja kerääntyneet varat asiamiehillemme.

Turussa 24 p. lokak. 1919.

Kuuromykkäin Auttajayhdistys.
(Jatk.) *Turun piiritoimikunta.*

Kirje Kuopiosta.

Piirikokouksen, ensimäisen laatuaan, järjesti Kuopion »Kipinä» Helluntaipyhinä, kesäk. 8—9 p:nä.

Jo Helluntai-aattona alkoi k.m. saapua sekä laivoilla, että junilla kaupunkiin, joka ilmansuunnalta, aina Kajaanista ja Savonlinnasta saakka. Tulipa joukkoon muiden muassa meidän tunnettu »Ikiliikkujamme», joka jostain matkansa varrella oli saanut seuraansa »Riihimäkeläisten päällikön» ja erään Tamperelaisen. — Illalla sitte saatiin tilaisuus tavata ja tervehtiä jo saapuneita vanhoja tovereita ja tuttavia, ja tutustua ennen tuntemattomiin Kuurojen koulun katajaköynnöksin koristetussa juhlasalissa. Vieraat lausui tervetulleiksi muutamin sanoin »Kipinän» puheenjohtaja, hra Pitkänen. Jo klo 8 aikaan i. p. erottiin, jotta vieraat saisivat nukkua matkan vaivoista, jaksaakseen seuraavana päivänä virkistyneinä katsoa ja ottaa osaa klo 8 a. p. alkaviin urheilukilpailuihin.

Sunnuntai-aamuna suoritettiin »Väinölänniemen» kentällä kilpailut neljässä urheilulajissa, jonka jälkeen, aamiaisen syötyä taasen kokoonnuttiin k. m. koululle keskustelukokoukseen.

Ohjelman alotti »Kipinän» puheenjohtaja lausuen »viran puolesta» kaikki tervetulleiksi ensimäiseen Savon k.m. yhteiseen piirikokoukseen ja toivoen että vast'edeskin saataisiin joka vuosi tavata samalla tavoin kaikkia aate- ja osatovereita — — —. Ehdotti kokouksen kunniapuheenjohtajaksi johtaja Killistä, mihin kaikki yksimielisesti yhtyivät. Sitten piti johtaja K. puheen, lausuen lämpimän ilonsa saadessaan taasen tavata Kuopion k.m. koulun vanhoja oppilaita niin lukuisasti koolla, vaikka olikin ajatellut, että matkojen kalleus tekisi monelle mahdottomaksi saapua vanhaan koulukaupunkiinsa. Hän oli ajatellut monta kertaa järjestettäväksi »vanhoille oppilaille» opintotilaisuutta, kutsumalla heitä kesäkouluun, mutta vallitsevat vaikeat ajat olivat tehneet mahdottomaksi sitä toimeenpanna. Toivoi, että kun nyt parhaimmat ja kunnollisimmat Kuopion koulun kasvatit ovat koolla, vietettäisiin aika niin, että siitä olisi hyötyä kaikille. Puheensa lopuksi hän piti rukouksen, toivoen Jumalan siunausta kaikille kokouksen osanottajille. Hartaalla mielellä epäilemättä jokainen siihen yhtyi.

Hetkisen seurassamme vietettyä täytyi johtajan lähteä matkustamaan huvilalleen Sorsasaloon. Puheenjohto tuli tällöin hra EinoKarilaalle.

Hra Eukari Happonen esitelmöi »Yhteistoiminnasta», minkä hra Karilas tulkitsi viittomalla. Esitelmän jälkeen oli keskustelua »sivistyksestä». Samalla kirjoittautui »Kipinän» jäseneksi suuri joukko saapuvilla olevia Savon k.m., joten voimme tulevassa Liiton edustajainkokouksessa äänestää useammalla äänellä ja niin ollen saamme toivomuksillemme Liitossa enempi pontta ja perää.

Iltasella oli k.m. yhdistyksen iltama, jonka toimeenpanossa, samoin kuin ravintolan järjestämisessä neiti Aili Miettisellä oli ollut aikalailla huolta ja puuhaa.

Toisena päivänä klo 8 a. p. jatkettiin taasen urheilukilpailuja »Niemellä». Klo 12 lähdettiin kuululle Puijon mäelle, jolla kohoavaan torniin noustiin hengittämään yläilmojen raikkaita tuulia ja ihailemaan peninkulmien laajaa näköalaa, mikä siellä katsojan eteen aukenee.

Lopettajais-illanvietossa hra Eino Karilas piti esitelmän »Urheilun merkityksestä», jonka jälkeen luettiin julki urheilukilpailujen tulokset ja palkinnonsaajat, jotka olivat:

I p. H. Väisänen 448,51 pist., II p. E. Happonen 439,61 pist., III p. O. Hämäläinen 432,78 pist., IV. L. Iivarinen 424,07 pist., ja V. V. Vähämäki 299,65 pist. Palkintoina jaettiin parhaimmille »termospullot». Palkintotuomareina toimi hrat E. Karilas, P. Matsson (kuuleva) ja R. Pitkänen.

Katsoessa näytöskappaletta ja kuvaelmia kului aika myöhään yöhön. Eri henkilöiden pidettyä lopettajaispuheita olivat nämä kaksipäiväiset juhlat »virallisesti» päättyneet, mutta ei hennottu pian erota, vaan jatkui iloista karkeloa siksi kunnes uni alkoi vaatia itsekultakin veronsa, jolloin hajaannuttiin toivossa tavata taasen seuraavana keväänä.

Paitsi paikallisia voimia, antoi ohjelman suorituksessa arvokasta apuansa herrat Eino Karilas ja Lauri Vainola, joille pyydämme lausua sydämelliset kiitoksemme avuliaisuudestaan.

R. E. P.

Pettäjä.

Oli kerran kaksi nuorta ihmistä, mies ja nainen. He rakastivat paljon toisiaan ja aikoivat pian mennä naimisiin ja saada oman kodin. Heillä oli monta kaunista tulevaisuuden toivetta. Usein he niistä puhelivat keskenään. Mutta heillä ei ollut vielä niin paljon rahaa, että olisivat voineet viettää häänsä sekä perustaa oman talouden. Miehellä oli velkojakin. He päättivät odottaa vielä. He siirtivät vihkiäiset ja häät vielä eteenpäin.

Mutta sitten tapahtui niin ikävästi kuin valitettavasti usein tapahtuu. Tuo nuori tyttö, morsian, huomasi, että hän pian synnyttää lapsen. Hän oli tulemassa äidiksi. Silloin mies kavalasti hylkäsi morsiamensa, jonka hän oli vietellyt. Hän tahtoi mennä naimisiin toisen tytön kanssa. Mutta tämä tyttö ei hänestä huolinut, vaan hylkäsi hänet.

Aika kului. Pojan morsian synnytti lapsen. Silloin pakeni poika, lapsen isä, pois paikkakunnalta ja jätti morsiamensa. Hän ei tahtonut elättää lasta eikä morsiantaan. Tyttö koetti tehdä työtä ja ansaita rahaa. Hyvät ihmiset auttoivat häntä lisäksi, niin että hän sai elatuksen lapselleen ja itselleen.

Eräänä päivänä sai tyttö kirjeen sulhaseltaan. Hän kirjoitti, että hänellä oli asunto toisella paikkakunnalla. Hän pyysi morsiantaan tulemaan sinne hänen luokseen laittamaan ruokaa ja hoitamaan hänen talouttaan. Tyttö tuli iloiseksi. Hän luuli, että poika nyt ottaa hänet vai-

mokseen, ja että heidät vihitään avioliittoon. Hän matkusti pojan, sulhasensa, luo.

Muutamia viikkoja oli mies hyvä ja ystävällinen hänelle. Mutta sitten muuttui hän taas pahaksi ja vihaiseksi. Tyttöparka koetti olla hiljainen ja kärsivällinen. Mutta vähitellen hänenkin kärsivällisyytensä loppui. Ennen hän rakasti sulhastaan. Mutta nyt rupesi hän häntä vihaamaan ja inhoamaan.

Hän huomasi, ettei hän voi enää asua sulhasensa luona, eikä heistä koskaan voi tulla aviopari. Hän matkusti takaisin kotiinsa. Hän hylkäsi sulhasensa. Mutta syvä oli hänen häpeänsä ja raskas hänen surunsa, sillä hän huomasi pian taas synnyttävänsä toisen lapsen.

Mutta tuo paha mies ei huolinut mitään entisestä morsiamestaan ja hänen kärsimyksistään. Hän ei ymmärtänyt kuinka väärin hän teki. Hän oli jumalaton ja kovasydäminen, sillä hän vietteli ja petti morsiamensa, saattoi hänet häpeään ja sitten hylkäsi hänet.

Tuo poika ja tuo tyttö ovat kuuromykkiä. Häpeä, että sellaisia kuuromykkiä on, jotka elävät noin pahasti ja rumasti. Nuoret kuuromykät, tytöt ja pojat, elkää tehkö samalla tavalla kuin tuo poika ja tyttö, vaan eläkää siivosti ja puhtaasti! Siveettömyyden pahe on laajasti levinnyt meidänkin maassamme. Nuoret tytöt ja pojat elävät usein rumasti. Monet ihmiset aloittavat avioelämänsä sopimattomasti. Ja moni mies tekee samoinkuin tuo kuuromykkä poika, joka petti ja hylkäsi morsiamensa. Ole siveä, rehellinen ja puhdassydäminen!

(Kertomus otettu Ruotsin k.m. lehdestä.)

Tietoja Kotimaasta.

50 vuotias. Neiti Maria Sihvola tuli olleeksi puolisataa vuotta vanha viime heinäkuun 18 p:nä. Hän oli ensimäisiä H. K. Y:n ja S. K. L:n perusajajäseniä kuuluen useina vuosina Helsingin Kuuromykkäin Yhdistyksen johtokunnan ja Suomen Kuuromykkäin Liiton keskushallinnon jäsenistöön. Myöskin hän on hoitanut H. K. Y:n huoneustoa vv. 1902—05, sekä kirjoitteli ahkerasti Kuuromykkäin lehteen jo perustamisalkuvuosina ja toiminut lehden innokkaana asiamiehenä. Sitäpaitsi hän on palvellut monta vuotta Borgströmin tupakkatehtaassa; nyttemmin hän on vetäytynyt syrjään levottomasta pääkaupungin elämästä rauhaiseen paikkaan askarellen kotitöissä Inkeroisissa. Tämän lehden toimitus lausuu täten parhaat onnittelut 50 vuotiaalle Sihvolalle, vaikka — myöhään, mutta parempihan myöhään, kuin ei koskaan.

Sofia Andersson täytti 50 vuotta viime lokak. 14 p:nä. Hän on viiden vuoden aikana suorittanut H. K. Y:n talouteen kuuluvat tehtävät säntillisesti ja tunnollisesti saavuttaen yksimielisen tunnustuksen palveluksesta sekä vierailta että jäseniltä. Samoin hän on toiminut „Satulinnan" emännöitsijänä vv. 1912—1919. Merkkipäivän johdosta oli järjestetty yksinkertainen teejuhla syntymäpäiväsankarittaren kunniaksi, jolle ojennettiin rahalahja ja pidettiin useita puheita. Hän on sanan täydellisessä merkityksessä „kodin emäntä" joita harvoin tapaa.

Stiina Anttila Tampereelta täytti äsken 50 vuotta. Hän on ollut monet vuodet siivoojattarena „Emaus-Hospitsissa" Tampereella ja on tunnettu ahkeraksi ja siivoksi toveriksi. Tampereen kuuromykät lahjoittivat hänelle syntymäpäivänä Suomen k. m. Liiton vakinaisjäsenkortin.

Jyväskylän kuuromykkäin yhdistys vietti 12 vuotisjuhlansa sunnuntaina lokakuun 26 päivänä kuuromykkäin koululla. Läsnä olivat k. m. koulun kaikki oppilaat ja vanhempia kuuromykkiä yhteensä noin 100 kpl. Koulun opettajat olivat myös läsnä sekä Helsingistä saapuneet vieraat toimittaja J. Sundberg ja pastori H. Nyberg. Kokoushuone oli kukilla koristeltu. Ohjelma oli rikas ja hauska. Ensin „lauloi" joukko k. m. koulun oppilaita opettaja O. Reinon johtaessa kauniin laulun „Kotini." Kuulevat lauloivat saman laulun rouva V. Sirolan säestäessä harmoniolla. Pastori Luoma piti tervehdyspuheen. Neiti Lahja Kuukkanen lausui runon, neiti Eelin Olander kertoi sadun. Veljekset Matti ja Emil Sulka esittivät opettavaisen vuorokeskustelun. Rouva Helena Luoma piti hyvän puheen. Toimittaja Sundberg kertoi hauskasti käynnistään sokean kuuromykän Frans Leijonin luona hänen viimekesäisiä puutarhaviljelyksiään katsomassa. Loppupuheen piti past. H. Nyberg. Kahvia ja vehnästä tarjottiin kaikille. Tässä juhlassa piti Matti Sulka puheen opettajatar neiti Elli Silvanderille, joka on ollut Jyväskylän k. m. yhdistyksen puheenjohtajana 10 vuotta. Yhdistyksen jäsenet olivat koonneet rahaa ja ostivat kalliin rannerenkaan ja rintaneulan neiti Silvanderille kiitollisuutensa ja rakkautensa osotukseksi. Puheen jälkeen pantiin neiti S. istumaan tuoliin ja nostettiin monta kertaa ilmaan. Juhla oli onnistunut ja hauska.

Uusia vakinaisia jäseniä S. K. L:n jäsenluetteloon: Tapper, Emil, työmies, Johanneksen pitäjä; Jordas, Hjalmar, talonpoika, Lappträsk; Holmström, Albert, suutari, Salo; Anttila, Stiina, palvelijatar, Tampere; Hytönen, Onni, suutari, Helsinki; Järvelä, Elin, kasvitaituri, Iisalmi.

Kuuromykät! varokaa pettäjiä! Hämeenlinnassa on liikkunut kulkija, petturi kuuromykkä. Meille kirjoitetaan sieltä:

Hän esiintyi täällä Gunnar Ekmanin nimellä, vaikka todellisuudessa hän onkin H. P. Viipurin esikaupungista. Käynyt koulua Kuopion kuurojen koulussa. Puettuna aivan kuin hyväkin suojeluskuntalainen. Hänen onnistui saada kortteeri erään kuuromykkä parikunnan luona. Heille hän kertoi muka syntyneensä Englannissa, mutta muutama vuosi sitten muuttaneensa vanhempineen Helsinkiin. Sanoi työskentelevänsä konekirjoittajana Imperator O. Y. Helsingissä, josta toimesta sanoo saavansa vapaan ylöspidon ja 7000 (sanoo seitsemän tuhatta mk.) kuussa. Nyt sanoi saaneensa 1 kk. lomaa ja vapaapiletin matkustellakseen ympäri Suomea. Kertoi, että hänen junassa nukkuessaan oli viety kaikki rahansa. Kun vaadittiin nähdä hänen passiansa oli hän kieltäytynyt sitä näyttämästä sanoen sen olevan tarpeettoman, hän kun muka on luotettava. Oli vain paperille kirjoittanut: *Gunnar Ekman Imperator O. Y. Helsinki.* Hän esiintyi valheissaan niin rohkeasti kun hän luuli, että täällä ei kukaan häntä tunne. Valhetteli toiselle henkilölle toista toiselle toista. Sattumalta eräs k. m. oli ennen nähnyt hänet useasti Viipurissa. Ilmi tultuaan tuli hänelle kova kiire pois lähteä. Kysymykseen miksi hän esiintyy Ekman'in nimisenä, vaikka todellisuudessa hän on H. P. vastasi hän ei joutuvansa keskustelemaan, hänen kun muka pitää tavata upseeria rautatienasemalla. Niin hän meni ja jätti maksamatta ruokansa ja asuntonsa. Hänen tuntomerkkinsä on: Lyhyenläntä, tummaverinen, kalpeakasvoinen. Hiukset lyhyeksi leikattu. Ikä noin 21 v. Yllä hänellä on tummanharmaa suojeluskuntamallia oleva puku. Musta puolipalttoo ja lippu lakki (tavallisenmalliset). Jalassa saappaat.

Lahjoja Åvikille Tilanomistaja, rouva Sofia Andersson Kalvolasta lahjoitti elävän sianporsaan; Jyväskylän kuuromykät 31 mk; Kokkolan kuuromykät 20 mk. *Åvikin vanhainkotiin* on otettu uusi hoidokas, *Maria Mikontytär* Nurmijärven pitäjästä. Hän on läpikäynyt Porvoon k. m. koulun ja oli past. Sirenin ja Selma Åkerstedtin oppilas. Liki 40 vuotta palveli hän Nurmijärvellä Raalan kartanossa Adlercreutzin perheessä. Isäntäväkensä lahjoitusten avulla saa hän uyt huolettomat vanhuuden päivät Åvikin vanhainkodissa.

Riihimäen ja sen ympäristön kuuromykät kokoontuvat jumalanpalvelukseen ja H. p. ehtoolliselle sunnuntaina marraskuun 23 p. kello 12 p. eteläpiirin koululla.

Kuuromykkäin lehden tilaushinta v. 1920 on päätetty korottaa 4 markkaan *Kuuromykkäin Joulu* maksaa tänä vuonna 2 markkaa.

Tampereen k. m. tavanmukainen jumalanpalvelus- ja ehtoollisellakäyntitilaisuus pidettiin marrask. 1 ja 2 p:nä. Suuri joukko ympäristön kuuromykkiä oli läsnä. Past. H. Nyberg ja toimittaja J. Sundberg pitivät monta puhetta. Tampereen N. N. K. Y. oli taas kutsunut kuuromykät „Emaukseen". Siellä rouva *Hilja Geitel* tarjosi kaikille runsaasti kahvia ja hyvää vehnäleipää. Rouva Geitel oli Nikkarilan neitivainajain S. ja A. Bovaliusten hyvä ystävä ja tahtoi hän nyt heidän muistokseen tarjota kuuromykille kahvia. — „Vanhain kuuromykkäin päivää" vietettiin myös, tällä kertaa ukkokodin hyväksi. Puheita pidettiin ja rahaa kerättiin säästölaatikoista ja kolehtina yhteensä 207 mk. 63 penniä, mikä summa lähetetään Turkuun Auttajayhdistykselle.

Nikkarilan kuuromykkäkodista pääsivät pois viime lokakuussa seusaavat oppilaat: *Linnea Mäntyniemi* menee kotiinsa Kauhajoelle; *Eedit Salo* palvelukseen Ylistaroon; *Karin Hentola* Vihannin pappilaan, *Aino Kurula* palvelukseen Vihantiin; *Martta Similä* kotiinsa Vihantiin; *Lyydi Kuparinen* palvelukseen Kymin pappilaan; *Olga Nikulainen* palvelukseen Suonenjoen postitoimistoon, *Tyyne Tuominen* palvelukseen Ikaalisiin Löytömäen taloon.

Osotteen muutoksia. Tovereille ja tutuille tiedoksi saatan että olen muuttanut vanhempineni ja sisaruksineni Vesilahdesta Halikkoon Hajalan aseman lähimmälle seudulle, jossa isäni harjottaa maanviljelystä. Tästä lähtien on osoitteeni: Haijalan as. Piintilä & Rauhamäki.

Maiju Nieminen.

Entisten oppilasten tiedoksi mainittakoon, että neiti N Helsingiusen nykyinen osoite on: Turku. Brahenkatu 5.

Opettajatar A. Nyström, joka viime syyskuun alusta siirtyi Turun kuurojenkoulun opettajaksi, asuu Piispankatu 14. Asuntopula on nykyään Turussakin niin vaikea, ettei saa vuokrata huonestoa omaa kotia varten Kun saa vuokrahuoneen toisten kodissa, voi pitää itsensä onnellisena.

Savonlinnan hiippakunnan kuuromykkäin matkapapin asuinpaikka. Valtioneuvosto on myöntynyt Savonlinnan tuomiokapitulin esitykseen, että kuuromykkäin matkapapin O. A. Myyryläisen asuinpaikaksi määrättäisiin kesäk. 21:stä 1920 lukien Viipurin kaupunki.

Kuuromykkäin Liiton asiamies, hra J. Sundberg matkusti viime kesänä Kouvolassa, Viipurissa, Mikkelissä, Heimarissa, Savonlinnassa, Pieksämäellä, Jyväskylässä, Oulussa, Kokkolassa, Kruunupyyssä, Teribyssä, Pietarsaaressa ja Hämeenlinnassa. Matkoillaan on hän tavannut n. 150 kuuromykkää, pitänyt heille puheita, antanut neuvoja ja myynyt kirjoja.

Oikaisu.

Lehtemme viime numerossa olevassa J. Sundbergin kirjoittamassa kehotuksessa rahankeräykseen „Ukko-kodin" hyväksi mainitaan, että kuuromykät voivat kirjeellä pyytää keräyslistoja itselleen Turusta rouva Sofia Nordmanilta ja opettaja J. K. Palomaalta. — Rahainkeräystoimikunnan taholta on meille ilmoitettu, että mainittuja keräyslistoja saa toimikunnan rahastonhoitajalta, opettaja S. Seppälältä Turun kuuromykkäinkoululta, joten asianomaisten on hänen puoleensa käännyttävä. Hänelle on kerääjäin myös lähetettävä kokoomansa rahat.

Toim.

Kuuromykkäin Joulu

Suomen Kuuromykkäin Liitto julkaisee taas tänä vuonna **»Kuuromykkäin Joulun»**. Kehoitamme siis kuuromykkiä tilaamaan itselleen sen sekä rupeamaan asiamiehiksi myydäkseen paljon joululehteämme kuuleville tuttavilleen. Joululehteen tulee hyviä, opettavia ja kuuromykkäin asemaa valaisevia kirjoituksia. Niitä ovat kirjoittaneet kuuromykkäin opettajat, papit ja kuuromykät itse. Joululehden hinta on nyt 2 mk. ja tulee siihen monta kuvaa. Tilauslistoja on lähetetty entisille monivuotisille asiamiehille sekä myös uusille. Joululehteä saa tilata **ennen joulukuun alkua** osotteella: **Kuuromykkäin Joulu,** Rikardinkatu 2, Helsinki. Joululehden toimituksesta vastaavat

J. Sundberg, Eino Karilas ja Huugo Nyberg.

Syntynyt.

Terve poika

Hyvinkää 20. X. 19.

Anna ja Otto Heino.

Vihityt.

Hetafiia Kujanpää
Mikko Pitkämäki

Ilmajoki 19 11/10 19.

Pyyntö.

Koska meidän allekirjoittaneiden hartain toivo on, että saisimme Pastori O. Myyryläisen luoksemme Kuuromykkäin yhdistykseen, pyydämme täten kohteliaimmin, että hänet siirrettäisiln Viipuriin. Toivoen pyyntömme täyttyvän merkitsemme

Lyydia ja Hjalmar Lovén,	Hannes Tuomi,
Alma Valjus,	Einar Lager,
Juho Pykäläinen,	Arvi Tolpo,
Johan Tenkanen,	M. Tiainen,
Oskar Hämäläinen,	E. Tiainen,
Lyyli Fager,	A. Puustinen,
Lyyli Rytkönen,	E. Ampuja,
Armas Suikkanen,	Helmi Kaski.

Toimituksen huomautus. Olemme äskettäin sanomalehdissä lukeneet uutisen, että Savonlinnan Tuomiokapituli on antanut määräyksen pastori O. Myyryläiselle Viipuriin siirtymisestä. Viipurin kuuromykkäin harras toive siis varmaankin täyttyy ensi kesän alussa. Kuten tiedämme, on asuntopula estänyt Savonlinnan hiippakunnan kuuromykkäin matkapappia tähän asti Viipuriin siirtymästä.

Kansanvalistusseuran

Suurten miesten elämäkertoja:

1. **J. L. Runeberg,** kirj. *Maila Talvio* ... 2: 75
3. **J. V. Snellman,** kirj. *A. Meurman* 2: 75
4. **Tapani Széchenyi,** kirj. *Antti Jalava* 2: 75
5. **Fredrik Cygnaeus,** kirj. *E. Nervander* 2: 75
6. **Martti Luther,** kirj. *A. Meurman* 2: 75
7. **Elias Lönnroth,** kirj. *O. A. Kallio* ... 2: 75
8. **Frans Deàk,** kirj. *Antti Jalava* 2: 75
9. **Antti Cydenius,** kirj. *E. G. Palmén* .. 2: 75
10. **W. Ew. Gladstone,** kirj. *O. A. Kallio* 2: 75
11. **Aleksanteri I,** kirj. *Hugo Schulman* .. 2: 75
12. **Y. A. Wallin,** kirj. *K. L. Tallqvist* ... 2. 75
13. **H. G. Porthan,** kirj. *G. Palander* 2: 75
14. **F. M. Franzén,** kirj. *Ester Hällström* . 2: 75
15. **Robert Owen,** kirj. *Laura Harmaja* . . 2: 75
16. **Leo Tolstoi,** kirj. *Eino Kalima* 2: 75
17. **Herbert Spencer,** kirj. *Otto Gaupp* .. 2: 75
18. **M. A. Gastrèn,** kirj. *A. M. Tallgren* .. 2: 75
19. **Suomalaisuuden merkkimiehiä. I.** (Agricola, Juslenius, Arvidsson, Gottlund ja Juteini), kirj. *O. A. Kallio* 2: 50
20. **Björns. Björnson,** kirj. *P. Nordmann* 2: 75
21. **Vergeland,** kirj. *Anna-Maria Tallgren* . 2: 75
22. **Yrjö Washington,** kirj. *K. F. Kivekäs* 2: 75
23. **Suomalaisuuuden merkkimiehiä II.** (Tikkanen ja Polèn) kirj. *V. Hytönen* . . 2: 50
24. **Aleksis Kivi,** kirj. *V. Tarkiainen* 3: 50
25. **Suomalaisuuden merkkimiehiä. III.** (Ehrnström, Keckman Gajan) 2: 50
26. **Suomalaisuuden merkkimiehiä IV.** (Gabr. Rein ja M. Akiander) 2: 50
27. **Sakari Topelius,** kirj. *A. J. Sarlin* ... 3 50
28. **Benj. Franklin,** kirj. *J. V. Lehtonen* . . 5: —
29. **Aleksknteri II,** kirj. *Viljo Hytönen* .. 3: 50

Helsinki 1919. K. F. Puromiehen Kirjapaino O.-Y.